

คำวินิจฉัยของ นายสุจินดา ยงสุนทร ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๔๔

วันที่ ๑๐ พฤษภาคม

เรื่อง กระทรวงยุติธรรมส่งคำโต้แย้งของนายวรยศ โตดิลกเวชช์ ผู้คัดค้านที่ ๑๕ ในคดีหมายเลขคำที่ ๔/๒๕๔๓ ของศาลจังหวัดแพร่ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๒ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๖๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘๕

ความเป็นมาและข้อเท็จจริง

กระทรวงยุติธรรมได้มีหนังสือที่ ยธ ๐๒๐๑/๐๖๒๐๕ ลงวันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๔๓ ส่งของนายวรยศ โตดิลกเวชช์ ผู้คัดค้านที่ ๑๕ ในคดีปกครองหมายเลขคำที่ ๔/๒๕๔๓ ของศาลจังหวัดแพร่ ให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ตามมาตรา ๒๖๔ ของรัฐธรรมนูญ ว่า พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๒ มาตรา ๕๗ และมาตรา ๖๘ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘๕ หรือไม่ โดยชี้แจงว่า ในคดีปกครองของศาลจังหวัดแพร่ดังกล่าว ระหว่าง นายนมขวัญ กับพวก รวม ๑๘ คน ผู้ร้อง นายบุญจวน ชัยมงคล กับพวก รวม ๑๘๖ คน เรื่อง คัดค้านการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแพร่ ผู้คัดค้านที่ ๑๕ ได้แย้งว่า บทบัญญัติแห่งที่ศาลจะใช้บังคับแก่คดีนี้ต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ และยังไม่ปรากฏว่ามีคดีของศาลรัฐธรรมนูญในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติดังกล่าว ในการนี้ศาลจังหวัดแพร่ขอให้กระทรวงยุติธรรมส่งคำร้องให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

เรื่องเดิมมีอยู่ว่า ในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลเมืองแพร่ เมื่อวันที่ ๒๕ ธันวาคม ที่ผ่านมานั้น นายโชคชัย นมขวัญ กับพวกสิบแปดคน ซึ่งเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งกลุ่มเดียวกับ “กลุ่มแพร่ก้าวหน้า” ได้ยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดแพร่เป็นคดีปกครองหมายเลขคำที่ ๔/๒๕ นายวรยศ โตดิลกเวชช์ กับผู้สมัครรับเลือกตั้งซึ่งใช้ชื่อว่า “กลุ่มเมืองแพร่” ร่วมกันกระทรวงพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๒ มาตรา ๖๔ (๑) ขอให้ศาลจังหวัดมีคำสั่งว่า นายวรยศ โตดิลกเวชช์ กับพวก เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งโดยมิชอบ ตามพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๒ มาตรา ๕๗ ขอให้ศาลมีคำสั่งให้เทศบาล

จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ ต่อมานายบุญจวน ชัยมงคล กับพวก รวมหนึ่งร้อยแปดสิบหกคน ซึ่งมีนายวรยศ โดดิลกเวชช์ นายกเทศมนตรีเทศบาลเมืองแพร่ เป็นผู้ร้องคัดค้านคนที่ ๑๕ รวมอยู่ด้วย ได้ยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องของนายโชคชัย พนมขวัญ กับพวก ดังกล่าว

ในคำร้องคัดค้านของนายวรยศ โดดิลกเวชช์ ซึ่งเป็นผู้คัดค้านในคดีปกครองดังกล่าว ระบุว่า “คดีนี้ผู้คัดค้านยื่นคำร้องคัดค้านคำร้องของผู้ร้องทั้งสิบแปดคนตอนหนึ่งอ้างว่า บทบัญญัติมาตรา ๕๗, ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๒ ที่ผู้ร้องอาศัยเป็นบทอ้างอิงในการยื่นคำร้อง ขัดต่อพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๖ มาตรา ๑๕ ซึ่งออกมาบังคับใช้ภายหลัง และขัดต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๘๕ ทั้งนี้ เนื่องจากบทบัญญัติที่ผู้ร้องอาศัยเป็นบทอ้างอิงนั้น เป็นบทบัญญัติที่มีผลทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงนอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในกฎหมาย คือ มาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๖ และทำให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาเทศบาลสิ้นสุดลงก่อนครบกำหนดวาระ ๔ ปี ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘๕ ของรัฐธรรมนูญ กรณีจึงต้องด้วยบทบัญญัติมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๖ และมาตรา ๖ ของรัฐธรรมนูญ บทบัญญัติมาตรา ๕๗, ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล พุทธศักราช ๒๕๔๒ ที่ผู้ร้องอาศัยเป็นบทอ้างอิงในการยื่นคำร้องคดีนี้ จึงใช้บังคับมิได้นั้น

“...ข้อวินิจฉัยว่า บทบัญญัติของกฎหมายใดขัดต่อรัฐธรรมนูญ หรือไม่ อันจะเป็นผลให้บทบัญญัติของกฎหมายนั้นใช้บังคับได้หรือไม่ได้อย่างไร เป็นอำนาจในการวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และกรณีในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัติของกฎหมายดังที่ผู้คัดค้านได้กราบเรียนมาข้างต้น ศาลรัฐธรรมนูญยังไม่เคยมีคำวินิจฉัยไว้...”

ในระหว่างการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ นายโชคชัย พนมขวัญ (ผู้ร้องในคดีปกครอง) ได้มีหนังสือแจ้งต่อศาลรัฐธรรมนูญว่า นายวรยศ โดดิลกเวชช์ (ผู้ร้องในคดีของศาลรัฐธรรมนูญ) ถึงแก่ความตายแล้ว ศาลรัฐธรรมนูญจึงขอให้ศาลจังหวัดแพร่ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงดังกล่าว ต่อมาศาลจังหวัดแพร่ก็ได้มีหนังสือที่ ศย ๓๐๕.๐๐๕/๒๐๐๒ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๕๔ กราบเรียนประธานศาลรัฐธรรมนูญว่า ศาลจังหวัดแพร่ได้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการเสียชีวิตของนายวรยศ โดดิลกเวชช์ แล้ว ได้ความว่า นายวรยศ โดดิลกเวชช์ ถึงแก่ความตายจริง โดยได้แนบสำเนาใบมรณบัตรและสำเนาทะเบียนบ้านเสนอต่อศาลรัฐธรรมนูญด้วย

คำวินิจฉัย

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏชัดว่า นายวรายศ โตดิลกเวชช์ ซึ่งเป็นผู้ร้องในคดีของศาลรัฐธรรมนูญ เป็นผู้เดียวในจำนวนผู้คัดค้านในคดีปกครองทั้งหมด ๑๘๖ คน ได้ถึงแก่ความตายแล้ว จึงไม่เป็นประโยชน์ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะดำเนินการพิจารณาวินิจฉัยคำโต้แย้งของนายวรายศ โตดิลกเวชช์ อีกต่อไป ด้วยเหตุนี้ ศาลรัฐธรรมนูญจึงชอบที่จะจำหน่ายคำร้องนี้เสีย

นายสุจินดา ยงสุนทร
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ